

**Statistikdokumentation for
Producentprisindeks for tjenester 2016**

1 Indledning

Formålet med statistikken er at belyse prisudviklingen i første omsætningsled, dvs. producenternes salgspriser til andre producenter (business to business), ekskl. moms. Statistikken er udarbejdet siden 2006.

2 Indhold

Producentprisindeks for tjenester er en kvartalsvis opgørelse, af prisudviklingen på danskfremstillede tjenester, i første omsætningsled (business to business) til hjemmemarkedet og eksport. Statistikken indeholder en række tjenestepreisindeks fordelt efter brancher, fx prisindeks for transporttjenester, konsulentytelser og rengøring mv.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Producentprisindeks for tjenester offentliggør 12 forskellige kvartalsvise prisindeks for tjenesteydelser, for udvalgte branchegrupper i servicesektoren. Brancherne som er dækket af statistikken, er valgt med udgangspunkt i gældende europæisk forordning på området, hvilket sikrer international sammenligning EU medlemsstaterne imellem. Indeksene beregnes på baggrund af indsamlede tjenestepreiser, fra tjenesteproducerende virksomheder i Danmark. Priserne gælder i første omsætningsled, dvs. salgspriser på tjenester til andre virksomheder (business to business), ekskl. moms. Der indsamles fx priser på; kurérkørsel fra A til B, en times advokatbistand, eller rengøring af kontorlandskaber. Der offentliggøres prisindeks for følgende branchegrupper:

- Vejgodstransport og flyttetjenester
- Oplagrings- og pakhushvirksomhed
- Godshåndtering
- Andre post- og kurertjenester
- It-konsulentytelser
- Informationstjenester
- Juridisk bistand, bogføring, revision og virksomhedsrådgivning
- Arkitekt og ingeniørtjenester
- Reklame og markedsanalyse
- Arbejdsformidlingstjenester
- Vagt- og sikkerhedstjenester
- Rengøringstjenester

En detaljere liste med de brancher, der dækkes af producentprisindekset for tjenester, kan findes i bilaget [brancher](#).

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Producentprisindeks for tjenester følger brancheopdelingen i [Dansk Branchenomenklatur 2007 \(DB07\)](#). DB07 er en dansk underopdeling af EU's fælles branchenomenklatur, den 4-cifrede NACE rev. 2. Under DB07 brancherne, grupperes tjenesterne i såkaldte *CPA-grupper*, i overensstemmelse med den [statistiske aktivitetstilknnyttede produktklassifikation](#) for De Europæiske Økonomiske Fællesskab, 2008 (CPA 2008). Danmarks Statistik er forpligtet til at indberette kvartalsvise prisindeks til Eurostat efter følgende grupperinger:

- 49.4 Vejgodstransport og flytning
- Summen af 50.1 og 50.2 Sø- og kysttransport af passagerer og gods (diskretoneret)
- 51 Luftfart (diskretoneret)
- 52.1 Oplagrings- og pakhusvirksomhed
- 52.24 Godshåndtering
- 53.1 Posttjenester omfattet af forsyningspligten (diskretoneret)
- 53.2 Andre post- og kurertjenester (kurertjenester mv.)
- 61 Telekommunikation (under udvikling)
- 62 Computerprogrammering, konsulentbistand vedr. informationsteknologi og lignende aktiviteter (it-konsulenter mv.)
- 63 Informationstjenester
- Summen af 69.1 Juridisk bistand, 69.2 Bogføring og revision; skatterådgivning og 70.2 Virksomhedsrådgivning (Juridisk bistand mv.)
- 71 Arkitekt- og ingeniørvirksomhed; teknisk afprøvning og analyse (Arkitekter og rådgivende ingeniører)
- 73 Reklame og markedsanalyse
- 78 Arbejdsformidling
- 80 Vagt- og sikkerhedstjenester og overvågning (Vagt- og sikkerhedstjeneste)
- 81.2 Renhold.

Disse grupperinger anvendes også til formidling af *producentprisindeks for tjenester* i Statistikbanken og på Danmarks Statistiks hjemmeside.

2.3 Sektordækning

Servicesektoren.

2.4 Begreber og definitioner

Enhedsværdi: Faktisk salgspris beregnes ved at dividere kvartalsvis omsætning for en given tjeneste, med antal solgte enheder.

Kontraktpris: Faktisk salgspris på gentagende tjenesteydelse, til samme kunde.

Liste timepris: Salgstimeprisen for forskellige medarbejderkategorier eller tjenester, afhængig af ekspertise, uddannelsesniveau eller anciennitet.

Modelpris: Hypotetisk eller historisk solgt tjenesteydelse. Prisen genberegnes hvert kvartal, ved at justere faktorerne i prisberegningen.

Procentdel: Faktisk pris på en tjenesteydelse som en procentdel af en kontrakt, et aktiv eller andre produkter.

Realiseret timepris: Faktiske timepriser beregnes ved at dividere kvartalsvis omsætning for en aktivitet, med antal timer en given medarbejder har brugt på denne i samme kvartal.

Transaktionspris: Faktisk salgspris på forholdsvis ensartede tjenesteydelser, der sælges regelmæssigt til forskellige kunder.

2.5 Enheder

Enhederne i *producentprisindeks for tjenester* er virksomheder, hvor hver virksomhed er bestemt ved den juridiske enhed. I Danmarks Statistiks Erhvervsstatistiske Register, bestemmes de juridiske enheder ved deres CVR-nummer.

I enkelte tilfælde afviges fra princippet om, at én enhed svarer til én virksomhed. Flere virksomheder kan slås sammen til én enhed, hvis de fx har en fælles administration eller at der er tale om franchisevirksomhed.

2.6 Population

Producentprisindeks for tjenester består af et antal brancheindeks, hvilket betyder at populationen omfatter alle virksomheder, under de enkelte brancher hvorfra der indsamles priser. Hver branche har derfor hver sin individuelle population og stikprøve.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperiode fra 2006 og frem.

2.9 Basisperiode

2010=100

2.10 Måleenhed

Indeks.

2.11 Referencetid

Virksomhederne indberetter enten den pris, der var gældende midt i kvartalet eller en gennemsnitspris for hele kvartalet.

2.12 Hyppighed

Kvartalsvis.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lovhjemmel til dataindsamling findes i § 8, stk. 1 i Lov om Danmarks Statistik, jf. lovbekendtgørelse nr. 599 af 22. juni 2000.

Producentprisindeks for tjenester er omfattet af Rådets Forordning (EF) nr. 1158/2005 af 6. juli 2005 om ændring af Rådets Forordning (EF) nr. 1165/98 om konjunkturstatistik samt Rådets Forordning (EF) nr. 1893/2006 af 20. december 2006.

2.14 Indberetningsbyrde

Indberetningsbyrden er beregnet til 42.000 kr.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på statistikkens [emneside](#) eller fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Der indsamles kvartalsvist ca. 1.500 priser fra udvalgte virksomheder i Danmark, til beregning af *producentprisindeks for tjenester*. Priserne indsamles via en digital indberetningsblanket. Prisindeksene opgøres i et hierarkisk system, hvor der først beregnes prisindeks for de mest detaljerede brancher, såkaldte basisindeks. Disse basisindeks beregnes på baggrund af en række basispriser, som geometriske Jevons gennemsnit. Efterfølgende sammenvejes de detaljerede basisindeks til aggregerede prisindeks, såkaldte delindeks. Her beregnes indeksene som aritmetiske Laspeyres gennemsnit.

3.1 Kilder

Producentprisindeks for tjenester beregnes på grundlag af prisindberetninger, direkte fra udvalgte tjenesteproducerende virksomheder.

3.2 Indsamlingshyppighed

Kvartalsvis.

3.3 Indsamlingsmetode

Priserne indsamles via en digital indberetningsblanket på [Virk](#), som sendes til relevante kontaktpersoner i de udvalgte virksomheder.

3.4 Datavalidering

Den første validering af prisdata sker, når priserne ankommer til Danmarks Statistik. Her bliver de autotestet for usædvanlige ændringer. De priser, hvis udvikling er større end en forudbestemt tærskelværdi, bliver kontrolleret manuelt, og accepteres kun hvis virksomhederne kan bekræfte ændringen. Når alle priser er modtaget, genereres en liste med alle prisændringer, samt et mål for hvordan disse ændringer påvirker indeksene. Den sidste validering er en kvalitetsmæssig inspektion af alle beregnede indeks.

3.5 Databehandling

Producentprisindeks for tjenester opgøres i et hierarkisk system, hvor de indsamlede prisudviklinger først indeles i *CPA-grupper*, som er de mest detaljerede grupper af tjenester. CPA-grupperne aggregeres derefter sammen til såkaldte basisaggregater, hvorpå der kan beregnes basispriser som geometriske Jevons gennemsnit. Basisindeksene beregnes på baggrund af basispriserne mellem to eller flere perioder. Udviklingen i basispriserne svarer derfor til den samlede prisudvikling for en given sekscifret DBO7 branche.

Efterfølgende sammenvejes de detaljerede basisindeks til aggregerede prisindeks, såkaldte delindeks. Her beregnes indeksene som aritmetiske Laspeyres gennemsnit.

Vægte: Hvert basisindeks tildeles en vægt, som anvendes til at sammenveje basisindeksene til delindeks. Vægtgrundlaget, der er baseret på nationalregnskabs balancer for 2010.

Skøn for manglende svar: Non-respons er ubetydelig. Hvis bortfald skulle ske for væsentlige varer, anvendes imputering. I andre tilfælde betragtes priserne som uændret.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data, udover hvad der allerede er beskrevet under datavalidering og databehandling.

4 Relevans

Producentprisindeks for tjenester er et økonomisk nøgletal og konjunkturindikator, der anvendes i forbindelse med vurdering af den samfundsøkonomiske udvikling. Prisindeksene anvendes af offentlige og private beslutningstagere til bl.a. kontraktregulering og indgår derudover i det danske nationalregnskab som deflator til fastprisberegninger.

4.1 Brugerbehov

Producentprisindeks for tjenester er et økonomisk nøgletal og *konjunkturindikator*, der primært anvendes af fagpersoner og analytikere, i forbindelse med vurdering af den samfundsøkonomiske udvikling. Derudover bliver indeksene anvendt som deflatorer til fastprisberegninger i nationalregnskabsstatistikken, dvs. beregning af den realøkonomiske udvikling i Danmark indenfor de forskellige brancher. Internationalt bruger Eurostat indeksene, til at sammenligne prisudviklinger medlemsstaterne imellem.

4.2 Brugertilfredshed

Den primære bruger af denne statistik er det danske nationalregnskab. Af denne grund er statistikens hovedformål at være deflator til fastprisberegninger. Dette forhold har implikationer i forhold til valg af stikprøve, da der er fokus på at dække så meget omsætning som muligt, frem for at afspejle typiske prisudviklinger, som man kender det fra forbrugerprisindekset. Der føres løbende dialog med nationalregnskabet, i forhold til kvalitet og brugertilfredshed.

Der er også eksterne beslutningstagere, som anvender statistikken til kontraktregulering, samt til at overvåge prisudviklingerne i de offentliggjorte brancher. Der har været efterspørgsel efter mere detaljerede prisindeks for specifikke brancher, end der på nuværende tidspunkt offentliggøres i Statistikbanken. Danmarks Statistik er i gang med at se på mulighederne for mere detaljerede brancheindeks.

Der holdes normalt ét årligt [kontaktudvalgsmøde om prisindeks](#) mellem Danmarks Statistik og medlemmer af udvalget. Kontaktudvalgsmøderne holdes i samarbejde med forbrugerprisindeksene, samt statistikkerne for købekraftspariteter og prisniveauindeks. Medlemmerne af udvalget er; Finansministeriet, Økonomi- og indenrigsministeriet, Danmarks Nationalbank samt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Medlemskredsen kan ændres efter behov.

4.3 Fuldstændighed af data

Nogle brancheindeks offentliggøres ikke pga. diskretioneringshensyn eller fordi de er under udvikling. Statistikken er omfattet af krav fra EU mht. bl.a. branchedækning, detaljeringsgrad, hyppighed og udgivelsestider. Danmarks Statistik opfylder alle disse krav. Derudover deltager Danmarks Statistik aktivt i eksplorativt arbejde, med at udvide antallet af brancher der dækkes af *producentprisindeks for tjenester*.

5 Præcision og pålidelighed

Der indsamles i alt ca. 1.500 prisserier fra ca. 50 sekscifrede DBO7 brancher. Da der er stor forskel på brancherne, behandles de selvstændigt med hver deres stikprøve. Stikprøven vælges "*top-down*" for at opnå så høj brancheomsætningsdækning som muligt. De største virksomheder repræsenterer sig selv og mindre virksomheder repræsenterer en gruppe. Der kan derfor ikke beregnes et samlet mål for stikprøveusikkerheden. Det antages, at prisudviklingen i stikprøven udtrykker prisudviklingen i populationen. Det kvartalsvise bortfald er mindre end 1 pct. og anses derfor ikke for at være en væsentlig fejlkilde.

5.1 Samlet præcision

Stikprøven for hver branche vælges oppefra og ned 'top-down' for at opnå så høj brancheomsætningsdækning som muligt. De største virksomheder i branchen repræsenterer sig selv og mindre virksomheder repræsenterer en gruppe. I praksis betyder dette at prisudviklingerne indsamlet fra store virksomheder, vægter mere end prisudviklinger indsamlet fra mindre virksomheder. Det antages, at prisudviklingen i stikprøven udtrykker prisudviklingen i hele populationen. Da der er fokus på at dække så meget omsætning som muligt, frem for at afspejle typiske prisudviklinger som man kender det fra forbrugerprisindekset, kan indeksene som deflatorer bevæge sig lidt anderledes end rene prisindeks gør det.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Stikprøven for hver branche vælges oppefra og ned 'top-down' for at opnå så høj brancheomsætningsdækning som muligt. Stikprøven er således ikke baseret på, at sandsynligheden for udtagning svarer til hver enkelt tjenestes betydning. For at matche omsætningsbalancerne i nationalregnskabet i deflatorøjemed, indsamles der kun priser fra virksomhederne under de specifikke sekscifrede brancher. Der indsamles altså priser på virksomhedernes tjenester, uanfægtet om disse er sammenlignelige på tværs af branchen, så længe de er allokeret i den givne branche i det Erhvervsstatistiske register. Dette kriterie overholdes så vidt muligt, hvilket betyder at brancheindeksene afspejler virksomhedernes prisudvikling indenfor branchen, frem for at afspejle *typer* af tjenester. Der kan i den forbindelse opstå usikkerhed hvis en virksomhed er fejlallokeret i det Erhvervsstatistiske register.

Der kan derfor heller ikke beregnes et samlet mål for stikprøveusikkerheden. Det kvartalsvise bortfald er mindre end 1 pct. og anses derfor ikke for at være en væsentlig fejlkilde.

5.3 Anden usikkerhed

Unøjagtigheder i vægtgrundlaget: Vægte er baseret på nationalregnskabets produktbalance for 2010 og opdateres hvert femte år. De aktuelle vægte blev implementeret imellem 4. kvartal 2013 og 1. kvartal 2014. Der er derved en konstant forsikelse i de anvendte vægte på minimum tre år.

Kvalitetsændringer: Som tiden går, sker der en vis udskiftning af de tjenester, der indgår i beregningerne. Da de nye tjenester kan have en anden kvalitet end de tjenester der udgår, foretages der derfor løbende kvalitetskorrektion af indeksene. Ved udskiftning af tjenester medtages den nye tjeneste først i prisberegningen, når der foreligger to på hinanden følgende prisobservationer for den pågældende tjeneste. I de tilfælde, hvor prisændringer normalt kun finder sted samtidig med kvalitetsændringer, kan dette give anledning til skævheder. Metoder for håndtering af kvalitetsændringer er nærmere beskrevet i Eurostat's metodeguide for udvikling af *producentprisindeks for tjenester* (Methodological guide for developing producer price indices for services).

Svarfejl: Der kan opstå fejl ved at en virksomhed indberetter en forkert pris. Dette skyldes som regel misforståelser fx i forbindelse med personaleskift i den virksomhed, der indberetter priser.

Registreringsfejl: Der kan forekomme fejl i forbindelse med registrering af oplysninger i Danmarks Statistik. Der undersøges imidlertid maskinelt for fejl, og registreringsfejl skønnes ikke at udgøre nogen kilde til væsentlige fejl.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, besluttet og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Der er stor forskel på de brancher som *producentprisindeks for tjenester* dækker. Særligt at der er stor variation i antallet af virksomheder fra branche til branche. I brancher med meget få virksomheder og monopollignende tilstande, kan man med én til to virksomheder opnå meget høj omsætningsdækning. Omvendt findes der brancher med tusindvis af virksomheder, hvoraf den største tegner sig for 3 til 5 procent af branchens samlede omsætning. Der kan derfor ikke fastsættes et egentligt benchmark for stikprøvernes kvalitet på tværs af alle brancher.

En samlet kvalitetsvurderingen hviler på en kombination af omsætningsdækning, antal virksomheder og priser i stikprøven samt kvaliteten af de indsamlede priser, herunder de prismetoder der anvendes. Kvaliteten monitoreres løbende og der sættes ind der hvor det vurderes om kvaliteten kan gives et løft. Kvalitetsarbejdet består derfor bl.a. i at udskifte i, og øge stikprøven med nye virksomheder, bede eksisterende indberettere om at indberette flere priser, eller at anvende bedre prismetoder til at definere og beregne priserne.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Som udgangspunkt foretages der ingen revisioner. Der offentliggøres kun endelige tal.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken offentliggøres kvartalsvist, ca. 2,5 måned efter referenceperiodens afslutning, så vidt muligt den 15. i måneden, eller den første arbejdsdag herefter. Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til planlagte udgivelsestider.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udkommer hvert kvartal. Et givet kvartal offentliggøres ca. 2,5 måned efter det aktuelle kvartal, så vidt muligt den 15. i måneden eller den første arbejdsdag herefter. Der offentliggøres kun endelige tal.

6.2 Publikationspunktighed

Statistikken offentliggøres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Producentprisindeks for tjenester for udvalgte brancher, kan findes som en ubrudte tidsserier fra 2006 til i dag. Statistikken følger internationale standarder og kan derfor sammenlignes med lignende statistikker fra andre europæiske lande.

7.1 International sammenlignelighed

Alle medlemslande i EU er forpligtet til at producere *producentprisindeks for tjenester* under de retningslinjer er i Rådets Forordning (EF) nr. 1158/2005 af 6. juli 2005 om ændring af Rådets Forordning (EF) nr. 1165/98 om konjunkturstatistik samt Rådets Forordning (EF) nr. 1893/2006 af 20. december 2006. Statistikken kan derfor sammenlignes internationalt på Eurostats hjemmeside. Også udenfor det europæiske fællesskab, produceres *producentprisindeks for tjenester* for udvalgte brancher. Derudover findes det internationale forum [Voorburg Group on Service Statistics](#).

7.2 Sammenlignelighed over tid

Statistikken er produceret i sin nuværende form siden 2006.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Producentprisindeks for tjenester er beslægtet med Producent- og importprisindeks for varer.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Producentprisindeks for tjenester](#). Se mere på statistikens [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Der udgives ingen særskilt Nyt for denne statistik.

8.5 Publikationer

Statistikken indgår ikke i nogen publikationer fra Danmarks Statistik.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Producentprisindeks for tjenester](#) i følgende tabeller:

- [PRIS15](#): Producentprisindeks for tjenester efter branche og tid

8.7 Adgang til mikrodata

Der er ikke adgang til statistikkens mikrodata.

8.8 Anden tilgængelighed

Statistikken er tilgængelig i Eurostats database vedrørende [Service Producer Prices](#).

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik.

8.10 Diskretionering og databehandling

Alle pris- og virksomhedsoplysninger behandles fortroligt. Alle virksomheder der deltager i undersøgelsen, modtager information, vilkår og betingelser om fortroligheden af individuelle svar. Der offentliggøres ikke tal, hvor enkelte virksomheder kan identificeres, med mindre der er tale om offentligt tilgængelige oplysninger. Prisindeks for følgende brancher offentliggøres ikke, af hensyn til diskretion:

- 50 Sø- og kysttransport transport
- 51 Luftfart
- 53.10.00 Posttjenester omfattet af forsyningspligten

Prisindeks for følgende brancher offentliggøres ikke da de er under udvikling:

- 52 Hjælpetjenester i forbindelse med transport
- 61 Telekommunikation
- 68 Fast ejendom

8.11 Reference til metodedokumenter

Statistikken udarbejdes efter retningslinjerne i metodehåndbogen [Eurostat-OECD Methodological Guide for Developing Producer Price Indices for Services](#).

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Priser og Forbrug. Den statistikansvarlige er Janni Stavad, tlf. 39 17 34 41, e-mail: sta@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Priser og Forbrug, Økonomisk statistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Janni Stavad

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

sta@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 34 41

9.8 Faxnummer

39 17 39 99